

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

KOMM. OG REG. DEP	
22 NOV 2005	
05/1594-107	
Ark	650.0
Avg.	KO / KU / DV

<i>Saksnr.</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Etat/Avd/Saksb</i>	<i>Deres ref.</i>	<i>Dato</i>
05/00942-005	080	SA/SAADM/GB		21.11.2005

FOLKEVALGTE - "LOKALDEMOKRATIET"

Tingvoll kommunestyre har i møte den 10.11.2005, saksnr 0049/05 fattet følgende vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende høringsuttale til lokaldemokratikommisjonen sin første utredning:

"Samspill og tillit, om staten og lokaldemokratiet"

Samspill og tillit.

Ved at kommunene har frihet i politikkutformingen blir det meningsfullt å delta i lokalpolitikken og mulighetene for å oppnå lokal tilpasning og effektivitet økes.

Det er naturligvis behov for innslag av statlig styring på noen områder der dette er nødvendig for å gi økt rettssikkerhet og likeverdighet. Kommunesektoren er også viktig i en makroøkonomisk sammenheng og må tilpasses makroøkonomiske rammer.

Et forvaltningssystem med ulike grader av statlig styring, hvor kommunene er sentrale velferdsprodusenter innbyr til konflikter mellom stat og kommune. Uten et godt samspill vil stat – kommune- forholdet preges av uenighet, lav tillit, ansvarsfraskrivelse osv. Det opplever kommunene daglig, både i valgkampen og ellers. Det er viktig å gjennomføre tiltak som kan bedre forholdet mellom stat og kommuner og øke likeverdigheten mellom dem.

Kommisjonen foreslår flere tiltak for å styrke samspillet mellom stat og kommuner:

- Statsministerens kontor må ta ansvar for overordnede politikkområder som lokaldemokratiet
- Det må skje en samordning mellom departementer og i Stortinget i saker som gjelder kommunesektoren
- KR D må få en tydeligere rolle med å sikre at statlige etater følger opp vedtak som gjelder kommuensektoren
- Ved alt reformarbeid i staten må konsekvenser for kommunesektoren være utredet på forhånd
- Fylkesmannens rolle må gjennomgås og bør begrenses til tilsyn og legalitetskontroll og klagebehandling
- Konsultasjonsordningen med kommunesektoren må styrkes, men bør ikke utvikles til bindende langsiktige avtaler for lang tid

Tingvoll kommune støtter disse forslaga.

Kommunenes handlingsrom.

Uten et lokalpolitisk spillerom blir deltakelse i lokalpolitikken uinteressant. Kommisjonen mener alle norske kommuner fortsatt bør være generalistkommuner som beholder sitt brede ansvarsområde og størst mulig frihet til å prioritere mellom sektorer.

Tingvoll kommune støtter dette. Vi ønsker ikke A- og B- kommuner med ulike oppgaver.

Dersom det er mulig å utøve lokalt politisk skjønn, bør en oppgave legges til kommunene og fylkeskommunene. Sterkt regelstyrte oppgaver som ikke krever lokalpolitisk styring kan vurderes overført til staten.

Det er problem at folk ikke ser om det er lokal- eller rikspolitikere som har ansvaret for hvordan oppgaver løses fordi ansvaret dels ligger i kommunen og dels i staten. Innen velferdsoppgaver der både stat og kommune har sterke interesser må det avklares nærmere hva som er kommunenes oppgaver og ansvar og hva som tilligger staten. Velgerne skal kunne se hvem som er ansvarlig for hva.

Økonomisk handlingsrom er en del av det kommunale sjølstyret. Kommunene opplever i dag en ubalanse i økonomien. Nye statlig initierte reformer som skal iverksettes av kommunene må være tilstrekkelig finansiert. Balansen i kommuneøkonomien må gjenopprettes. Dette er et viktig forslag fra kommisjonen.

Kommunene må fortsatt ha en viktig rolle for lokalsamfunnet som samfunnsutviklere. På dette området ønsker kommisjonen ikke statlig innblanding. Arbeidet med lokalsamfunnsutvikling bidrar til økt engasjement i lokalpolitikken. Kommisjonen foreslår at planverket differensieres slik at det tilpasses lokale forhold på en bedre måte og at ordningen med statlige bidrag til kommunale næringsfond gjeninnføres.

Tingvoll kommune støtter kommisjonens forslag, men vil også påpeke at det ikke kan være helt fritt opp til enhver kommune hvordan areal- og naturressurser skal disponeres. Kommunene må ta hensyn til overordna nasjonale og regionale mål.

Folkevalgt styring eller embetsmannsstyring ?

All politikktutforming bør legges til folkevalgte organ og Fylkesmannens oppgaver bør avgrenses til tilsyn, klage, legalitetskontroll og dialog for å sikre at kommunene gjennomfører de store velferdsoppgavene slik Stortinget har bestemt. Kommisjonen mener at det derimot ikke er samme behov for dialog og rådgivning når det gjelder oppgaver som har med kommunenes rolle som samfunnsutvikler å gjøre, eksempelvis planarbeid, næringsutvikling, miljø og landbruk. På disse områda bør kommunene stå mye friere. Tingvoll kommune er enig i dette. Det er mer naturlig at en får en sterkere dialog mellom fylkeskommunen og kommunene – som begge er folkevalgte organer - når det gjelder samfunnsutvikling.

Grunnlovsfesting av det kommunale sjølstyret.

Det er et minstekrav at prinsippet om kommunalt sjølstyre blir grunnlovsfesta. Dette vil understreke likeverdet mellom stat og kommune og være ei god oppfølging av formannskapslovene fra 1837. Norge er også folkerettslig forplikta til dette gjennom Europarådskonvensjonen av 15. oktober 1985.

Friere kommunal beskatningsrett.

Fri lokal beskatningsrett er et grunnleggende trekk ved kommunalt selvstyre. Fri beskatningsrett vil tilføre lokalpolitikken en dimensjon som kan bidra til økt deltakelse og

engasjement. Flertallet i kommisjonen foreslår at kommunene får større frihet i skattepolitikken ved at maksimalreguleringen for kommunal inntektsskatt fjernes og gjennom et reformert eiendomsskattesystem som skjermer vanlige boliger. Ett eksempel på dette kan være at i stedet for at oppdrettsnæringa betaler Staten penger for å få en konsesjon, går inntekta til den kommunen der anlegget faktisk ligger. Slik får distrikta mulighet til egne inntekter fra næringsvirksomhet som legger beslag på naturressursene.

Tingvoll kommune støtter begge forslaga om friere kommunal beskatningsrett, både det som går på å fjerne maksimalreguleringen for kommunal inntektsskatt og et reformert eiendomsskattesystem.

Internasjonale avtaler og lokaldemokrati.

EØS-avtalen har direkte konsekvenser for kommunene. Spesielt har EØS-avtalens anbudsregler relevans for kommunene som kjøpere av tjenester. Kommisjonen mener at lokaldemokratiske hensyn tilsier at Norge ikke bør legge seg på en strengere konkurransepolitikk enn det EU-landene selv gjør. Dette påfører kommunene unødvendige administrative kostnader.

Tingvoll kommune støtter kommisjonens forslag på dette punktet.

Med hilsen

Greta Bårdsen
Greta Bårdsen
arkivleder